

Nadenken over stof en materie

Jos Verhulst

We zullen ingaan op de vraag naar wezen en aard van de stof, en hoe met die vraag werd geworsteld in drie verschillende historische contexten.

Eerst zal geprobeerd worden om te begrijpen wat Aristoteles bedoelde met het onderscheid tussen vorm en materie. Ook op de vraag naar de betekenis van de 'vier elementen' zal worden ingegaan.

Daarna zullen enige korte teksten en figuren worden bekeken, afkomstig van alchemisten uit de 17de eeuw en later, waarbij een poging zal worden gedaan om te begrijpen wat die bedoelden met Mercurius, Sulfur en Sal.

Ten slotte wordt een blik geworpen op het grote debat tussen Niels Bohr en Albert Einstein.

dagelijks van 9u tot 10u30

De **Zomeruniversiteit Antroposofie** wordt georganiseerd door de jongerenafdeling van de **Antroposofische Vereniging in België** vzw, in samenwerking met **Via Libra** vzw.

Het organisatiecomité bestaat uit: Roxanne Deceuninck, Mattias Goderis, Werner Govaerts, Christine Gruwez, David Joëts en Jos Verhulst.

Praktische informatie kan het snelst verkegen worden via e-mail: mattias.goderis@hotmail.com.

Van logos naar logica Een geschiedenis van het denken

Christine Gruwez

Net zoals de vormgeving van de ruimte is ook het denken uitdrukking van etappes in een bepaalde bewustzijnsontwikkeling. Om die redenen spreken we over een 'geschiedenis van de filosofie'. Deze geschiedenis maakt het mogelijk markante periodes af te bakenen: de Griekse filosofie, het denken in de christelijke Middeleeuwen, de opkomst van de moderne tijd en het post-moderne denken.

Daarbij gaat het niet enkel om de inhoud waarop het denken zich richt, maar evenzeer om de manier waarop het denkproces zich voltrekt. Om dit laatste mee een plaats te kunnen geven in het onderzoek doen we een beroep op *De Filosofie van de Vrijheid* van Rudolf Steiner.

Per les wordt een van deze ontwikkelingsperiodes in de geschiedenis van het westerse denken onder de loep genomen. Teksten die karakteristiek zijn voor een bepaalde periode, zullen in een bundel ter beschikking worden gesteld. Deze worden ingeleid en nadien in een gesprek verder verdiept. Steiners *Filosofie van de Vrijheid*, meer bepaald het onderscheid tussen het denkproces en de gedachte, is een leidraad voor de specifieke benadering van dit thema.

dagelijks van 11u tot 12u30

Tempelbouw doorheen de geschiedenis

Marc Schepens

Ons onderzoek van verschillende stadia van cultusruimtes brengt ons tot meer inzicht in de ontwikkelingsweg van de menselijke ziel doorheen de geschiedenis tot de dag van vandaag.

O.a. met bamboestokken maken we eerst oervormen die tot onderzoek leiden van ruimtelijke vormen. Universele zeggingskracht, dat ervaren we. Door meerdere tempelvormen te 'bouwen', aansluitend bij opeenvolgende cultuurperiodes, kunnen we in die ruimtes dankzij onze zintuigen ons inleven in de zich ontwikkelende mensenziel doorheen de tijden.

Zo gaan we de weg tot onze tijd. Ook recent gebouwde cultusruimtes - rond 2000 - gaan we binnen: een appèl aan onze hedendaagse tijd. Datgene waarop ons blikveld werd gericht door Rudolf Steiner - rond 1900, nu reeds een eeuw geleden - bij de bouw van het eerste en tweede Goetheanum. komt hierdoor nogmaals tevoorschijn in meerdere nuances. Voor huidige beeldende en muzische kunstfenomenen geplaatst, ontstaan een behoedzaam waken, open vragen, een tocht naar ons ware thuis.

dagelijks van 16u tot 17u30

Elke avond is er ruimte voorzien voor eigen inbreng/initiatief. Wie zich graag zelf waagt aan een voordracht of workshop, kan dit melden bij de inschrijving.

- **plaats:**

Château Ferme de Macon, Place Yvon Paul 9, 6591 Macon - verblijf in tweepersoonskamers in een 17de-eeuwse kasteelhoeve, gelegen in het uiterste zuiden van de provincie Henegouwen aan de Franse grens. De kasteelhoeve is voorzien van alle comfort met kamers voor 2 personen. Badlinnen is zelf mee te brengen!

- **data:**

van vrijdag **22 juli** (20u) tot vrijdag **29 juli** (10u) *inclusief*: één excursie naar Laon (F), eventueel gecombineerd met Saint-Quentin

- **prijs:**

450 euro (cursus, één excursie, overnachten, vegetarische maaltijden)
(voor jongeren die op 22 juli 2011 jonger zijn dan 28 en geen of een klein inkomen hebben, is er een verminderde deelnameprijs van 250 euro)

- **inschrijvingen:**

Antroposofische Vereniging vzw,
Lousbergskaaai 44, 9000 Gent
09/233 54 58 - mattias.goderis@hotmail.com
*(inschr. is definitief na storting op rek.
nr. 001-1962019-76 van de Antroposofische
Vereniging vzw - bij eventuele annulatie van de
zomerweek wordt dit bedrag teruggestort)*
max. 30 deelnemers

zomeruniversiteit antroposofie

programma 2011

Intentieverklaring

Antroposofie is geen leer, maar een vorsingsweg. Antroposofie beoefenen is ten gronde niets anders dan natuurlijke menselijke wijsheid cultiveren en op de gewone en natuurlijke wijze aan menselijke kennisverwerving doen. Het filosofisch materialisme heeft echter onze onderzoekspraktijken en leermethoden zodanig beschadigd dat men uitdrukkelijk moet aangeven met deze aberratie te willen breken. De gewone en met onze menselijke natuur overeenkomende onderzoekswijze is ons, paradoxaal genoeg, niet langer als een vanzelfsprekendheid gegeven. Ze moet actief en doelgericht en met grote moeite opgezocht worden en in ere hersteld.

Ieder mens brengt immers onderzoeksresultaten voort. Het gaat dan vaak over kleine inzichten of verborgen stappen voorwaarts op het vlak van zelfkennis of mensenkennis in het algemeen. Of ook over inzichten van meer wetenschappelijke of algemeen maatschappelijke aard. Bevindingen van het laatste type komen aan bod op deze **Zomeruniversiteit Antroposofie**.

De term '**Zomeruniversiteit**' dekt een welomlijnde lading. Ten eerste is het de bedoeling dat in de uiteenzettingen logisch doordachte en/of nauwkeurig gecontroleerde inzichten en feiten worden gebracht. Ten tweede verwijst de term '**universiteit**' ook naar het universeel karakter van de gebrachte inhouden en naar een geprononceerde wil om een gedegen inspanning te leveren ter verwerving van kennis en inzicht. Dat betekent o.a. dat er gedurende een aantal uren per dag wel degelijk wordt gedoceed ... Het doel is dat de deelnemers door hun werk aan de zomeruniversiteit zich sterken naar ziel en geest, om nadien vruchtbaarder te kunnen functioneren in hun werkveld en in hun menselijke omgeving.

zomeruniversiteit
antroposofie